

Gäller för: Västra Götalandsregionen

Innehållsansvar: Elissavet Stefanaki, (elist37), Överläkare

Godkänd av: Elissavet Stefanaki, (elist37), Överläkare

Giltig från: 2026-08-31

Giltig till: 2028-08-31

Pleuratappning - lungmedicin

Revideringar i denna version

Ny giltighetstid

Bakgrund, syfte och mål

Tappning av vätska i pleura

Förutsättningar

Förberedelser

Uppdukning

- Tvätt
- Snabbförband
- Klorhexidinsprit
- Sterila handskar
- Hålduk
- Carbocain 10 mg/ml
- 10 ml spruta x 2
- Kanyl (rosa)
- Kanyl (grön) 0,8 x 50 eller 0,8 x 80
- Pleuratappningsset (öppnas inte förrän man får utbyte av vätska)
- One-step nål
- Portabelt ultraljud (finns på avd 4 och akutmottagning). Generellt skall lämpligt spatie visualiseras utan ultraljud

Prover

- Analysera alltid protein och celler. I de flesta fall ska även allmän odling, Tb-odling samt cytologi analyseras.

Arbetsbeskrivning

Allmän odling	Sterilt rör. Bakt-lab remiss KSS.
Tb-odling samt PCR för Tb	Plastflaska (speciellt för Tb) eller rör vid små mängder, 10-100 ml vätska. Bakt-lab remiss.
Cytologi	Plastflaska fylls med så mycket pleuravätska som möjligt, max 500 ml. Om vätskan är blodig, tillsätt några droppar Heparin. Preparatet kan stå utan tillsats max 1 dygn i kylan. Om längre tid: lika delar pleuravätska och 50%-ig sprit, vätskan förvaras i kylan. Cytolog remiss. Lämnas före kl 15.00.
Protein och celler	EDTA-rör, halvfullt. Kemlab remiss. Lämnas direkt.
Glucos	Heparinrör, grå propp, 5 ml. Kemlab remiss. B-glukos analyseras samtidigt. Provet är hållbart 1 dygn i kylskåp.
Amylas	Sterilt rör utan tillsats, Kemlab remiss.
Ld-isoenzym	Heparinrör, grå propp, 5 ml. (Provet körs 1 gång per vecka. Allmän remiss kemlab.
Genetik	Steril plastflaska 50-100 ml. Tillsätt 0,1 ml Heparin 5000 IE/ml per 100 ml pleuravätska. Skaka om. Provet lämnas direkt före klockan 11.00. Cytologlab-remiss, KSS. Telefon genetiklab: 0500-431193.

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Västra Götalandsregionen

Innehållsansvar: Elissavet Stefanaki, (elist37), Överläkare

Godkänd av: Elissavet Stefanaki, (elist37), Överläkare

Dokument-ID: SKAS9713-588209652-12

Version: 5.0

Giltig från: 2026-08-31

Giltig till: 2028-08-31